

Uitgeverij | **Balans**

NAJAAR 2023

Marc Hijink
Focus

2

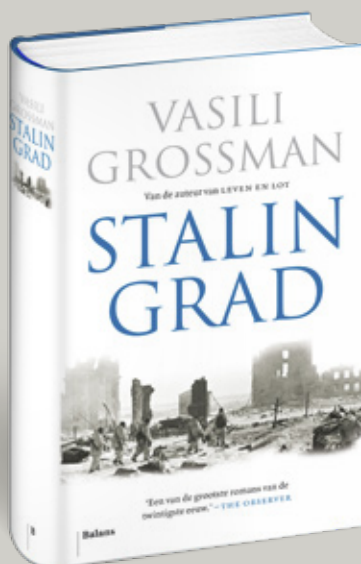
Hannah Ritchie
Niet het einde van de wereld

4

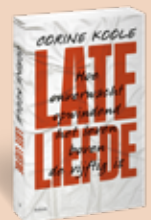
Vasili Grossman
Stalingrad

6

Corine Koole
Late liefde

10

Maarten Sukel
De AI-revolutie

12

Philippa Perry
Het boek dat iedereen van wie
je houdt* zou moeten lezen

14

Andrew Harding
Een kleine, koppige stad

18

NAJAAR 2023

Anthony Bale
Op reis in de Middeleeuwen

20

Marleen de Vries
Verlicht en vilein

22

Jonathan Maas
Een broer als Manuel

24

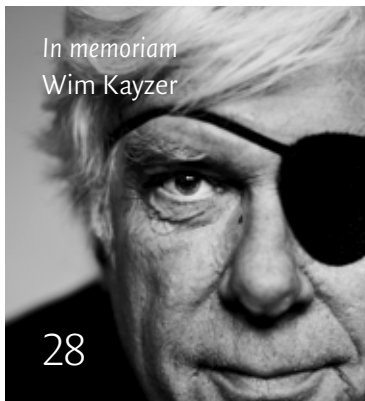
In memoriam
Paul van Vliet

26

In memoriam
Wim Kayzer

28

Recente successen

30

Versijningsoverzicht

33

© BOB BRONSCHOFF

MARC HIJINK (1969) is journalist. Hij schrijft al bijna twintig jaar over technologie en economie voor NRC en volgt ASML al jaren op de voet.

**Een unieke blik
achter de schermen
van hét tech-bedrijf
van onze tijd.**

- Landelijke media-aandacht
- Recensies
- POS-materiaal op aanvraag
- Internationale interesse

Marc Hijink

FOCUS

De wereld van ASML

Het is het waardevolste techbedrijf van Europa en zonder meer het belangrijkste bedrijf van Nederland. Zonder ASML zou de wereld er heel anders uitzien. Het bedrijf ontwerpt de gigantische en uiterst complexe machines die de meest geavanceerde chips ter wereld kunnen produceren. Intel, Samsung, Apple, Tesla: allemaal maken ze gebruik van de chips die worden gemaakt met de apparaten van ASML.

Jarenlang opereerde de multinational op de achtergrond, maar door een geopolitieke aardverschuiving is het bedrijf in het middelpunt van de technologieoorlog beland. Zowel Amerika als China wil zichzelf van de beste chips kunnen voorzien, en Europa wil dat ook. Elke supermacht aast op ASML.

Hoe is het zo ver gekomen? Hoe wist het bedrijf vanuit Veldhoven zo'n cruciale rol in de chipwereld te veroveren? Marc Hijink volgde ASML jarenlang van binnenuit. Hij sprak intensief en wereldwijd met alle hoofdrolspelers in het ASML-netwerk, van oud-medewerkers, toeleveranciers en chipfabrikanten, tot politici en critici.

Het resultaat is een adembenemende, zeer toegankelijk geschreven reis door de techwereld, van Azië tot Arizona, langs cleanrooms en boardrooms, tot in de achterkamertjes in Washington aan toe. Naast een bijzonder inside portret van een Nederlands miljardenbedrijf is het een uniek verhaal over industriële innovatie en de wereldwijde strijd om economische en militaire macht. Want wat gaat er werkelijk om in dit geheimzinnige bedrijf, dat zich plotseling in het oog bevindt van de stormachtige wereldpolitiek?

**‘DE INGEWIKKELDSTE MACHINE IN DE
KOUDE OORLOG VAN DE TECH.’ – THE NEW YORK TIMES**

**‘HET GEHEIMZINNIGSTE BEDRIJF
TER WERELD.’ – BBC**

Marc Hijink | Focus

paperback | 13,5 x 21,5 cm | 320 pagina's | € 24,99 | omslag Bas Smidt

NUR 740 | ISBN 978 94 638 2305 0 | oktober 2023

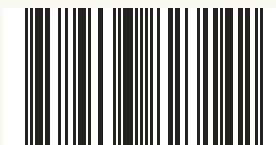

**‘EEN INSPIREREND BOEK DAT ONS NIET ALLEEN
ECHT ADVIES GEEFT, MAAR HET NOODZAKELIJKST VAN
ALLES: HOOP. PRAKTISCH EN ESSENTIEEL.’**

– MARGARET ATWOOD

Hannah Ritchie | *Niet het einde van de wereld*
oorspronkelijke titel *Not the End of the World* | vertaling Willem en Catalien van Paassen
paperback | 13,5 x 21,5 cm | 352 pagina's | € 23,99 | omslag Mijke Wondergem
NUR 740 | ISBN 978 94 638 2314 2 | januari 2024

Hannah Ritchie **Niet het einde van de wereld**

© UNIVERSITY OF OXFORD

HANNAH RITCHIE (1993)

is senior researcher Global Development aan de Universiteit van Oxford. Ze is ook als hoofd-onderzoeker verbonden aan het invloedrijke online *Our World in Data*. Haar werk verschijnt regelmatig bij de BBC, in WIRE, The New York Times, de Economist en de Financial Times.

Voel je je angstig, machteloos en verward over de toekomst van onze planeet? Dit boek zorgt ervoor dat je op een andere manier naar onze grootste klimaatproblemen gaat kijken – en naar de oplossing daarvan.

We worden gebombardeerd met sombere berichten die ons vertellen dat de aarde uitgeput raakt, dat de vissen uit de oceanen gaan verdwijnen, dat we maar geen kinderen meer moeten krijgen. Maar in het briljante en hoopvolle *Niet het einde van de wereld* laat datawetenschapper Hannah Ritchie zien dat er een heel ander beeld ontstaat als we uitzoomen. We hebben namelijk al zoveel en zo snel vooruitgang geboekt bij de aanpak van de klimaatproblematiek, dat het ernaar uitziet dat we voor het eerst in de geschiedenis in staat zijn werkelijk duurzaam met de aarde om te gaan.

Op basis van de meest recente research zet dit boek vol praktische tips en verhelderende illustraties zo ongeveer alle doemscenario's in een ander licht. Van de deugden van lokaal geproduceerd voedsel tot leven op het platteland, van de gevaren van overpopulatie tot plastic en palmolie: Ritchie biedt inzicht in wat werkt, wat niet, en waar we ons als eerste op moeten richten om een duurzame planeet te kunnen achterlaten voor de generaties na ons.

De problemen zijn groot. Maar ze zijn oplosbaar. We zijn niet gedoemd. We zijn in staat iedereen een betere toekomst te bieden. Laten we die kans waarmaken.

Een hoogst urgente en compleet nieuwe en hoopvolle kijk op de klimaatproblematiek.

- Interviews
- Landelijke media-aandacht
- Veel online aandacht

VASIL GROSSMAN

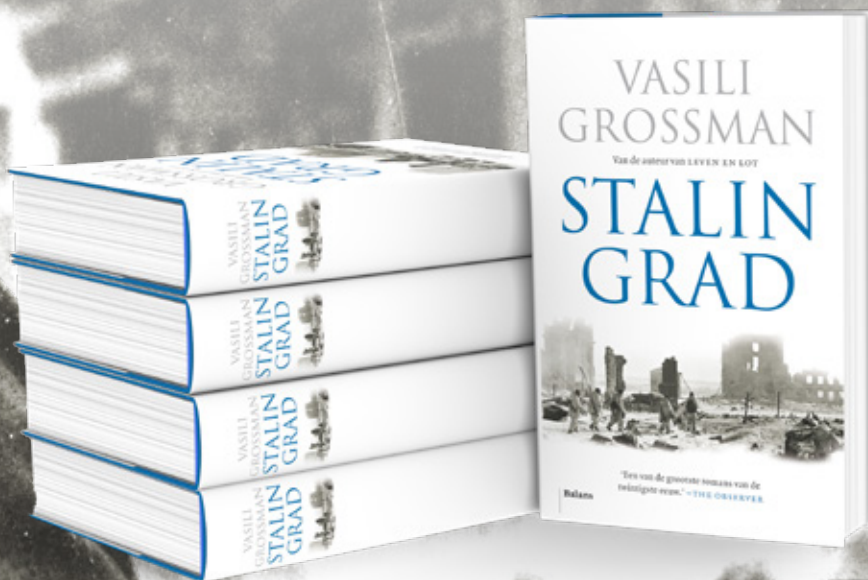
STALIN

‘Een van de belangrijkste
romans van de twintigste eeuw.’

— THE OBSERVER

INGRAD

VASIL GROSSMAN STALIN GRAD

VASIL SEMJONOVITSJ GROSSMAN (Berditsjev 1905 – Moskou 1964) ontwikkelde zich van mijnningenieur tot succesvol Sovjetauteur. Tijdens de Tweede Wereldoorlog reisde hij als journalist met het Rode Leger mee en schreef over de gevechten aan het Oostfront. Hij was ooggetuige van de Slag om Stalingrad, de Slag om Berlijn en de bevrijding van Treblinka. Zijn magnum opus *Leven en lot* is tijdens zijn leven nooit verschenen, maar geldt inmiddels internationaal als een meesterwerk. Grossman zelf wordt beschouwd als een van de grootste schrijvers van de twintigste eeuw.

vertaling Froukje Slofstra
paperback | 13,5 x 21,5 cm
960 pagina's | € 15,00
omslag Nico Richter
ISBN 978 94 638 2315 9

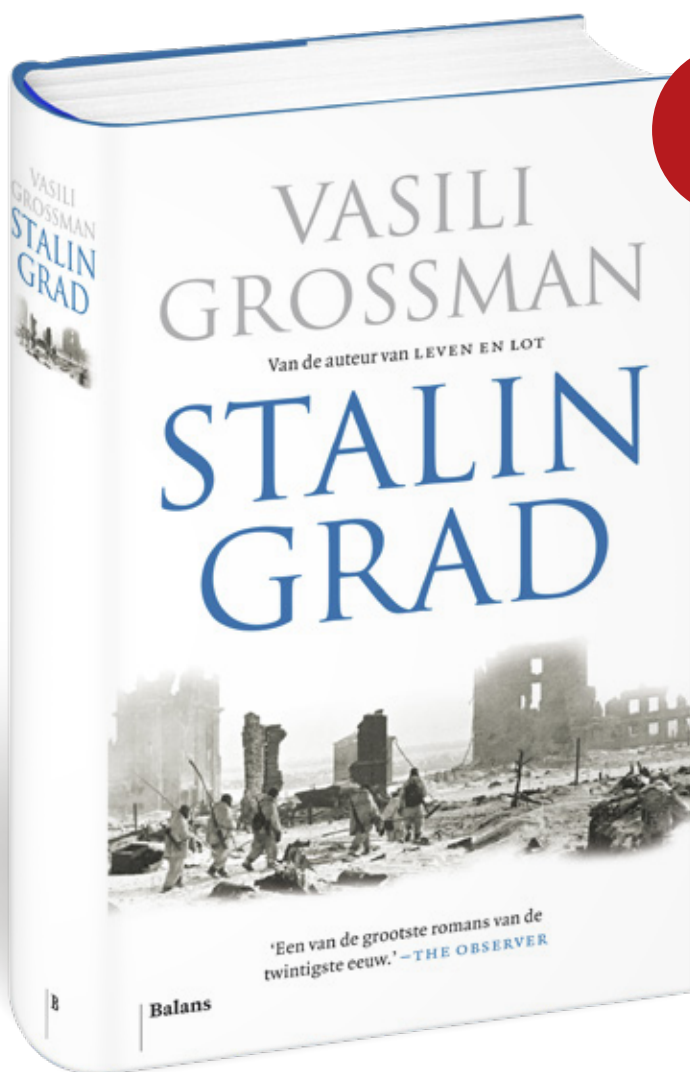
Stalingrad is een essentiële roman over de Tweede Wereldoorlog en bovenal een onvergetelijke leeservaring. Niet alleen de oorlog staat centraal, maar ook het menselijk leven in zijn totaliteit: de roman wordt bevolkt door moeders en dochters, echtgenoten en broers, generaals, verpleegsters, politieke functionarissen, staalarbeiders en tractormeisjes en getuigt op liefdevolle wijze van de onverwoestbare kracht van de menselijke geest.

Ruim twee jaar lang had Hitler almachtig geleden. Met verbazend gemak had hij heel West- en Centraal-Europa en uitgestrekte delen van Rusland en Oekraïne veroverd. De Slag om Stalingrad in 1942-'43 was zijn eerste grote nederlaag en ontkrachtte de mythe dat hij onoverwinnelijk was. Het Duitse zesde leger, ongeveer 265.000 man, werd omsingeld en verpletterd. Dit was het keerpunt in de Tweede Wereldoorlog.

In *Stalingrad* laat Grossman de lezer kennismaken met de Sjaposnikovs, die samenkomen voor een verjaardagsdiner: de familieoudste, Aleksandra Vladimirovna, zal binnenkort de stad moeten ontvluchten, Tolja vertrekt naar zijn eenheid bij de reserves, Vera, een verpleegster, wordt verliefd op een gewonde piloot, Viktor Strum zal van zijn Joodse moeder een brief krijgen die hem voor altijd zal blijven achtervolgen.

De Slag om Stalingrad zal de stad in een ruïne veranderen, maar ook nieuwe hoop doen ontkiemen.

- Landelijke media-aandacht • Besprekingen • Vooruitexemplaren voor de boekhandel • Grote online campagne • POS-materiaal op aanvraag • Introductieprijis € 45,00 t/m april 2024
- Advertenties

**‘INDRINGEND EN LEVENDIG,
ALSOF JE HET ZELF HEBT MEEGEMAAKT.’**

— THE GUARDIAN

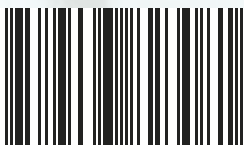
Vasili Grossman | Stalingrad | oorspronkelijke titel *Za pravoje delo*
vertaald uit het Russisch door Els de Roon Hertoge en Annelies de hertogh
gebonden met stofomslag | 13,5 x 21,5 cm | 1024 pagina's | € 49,95 | omslag Nico Richter
NUR 302 | ISBN 978 94 638 2307 4 | januari 2024

**INTIMITEIT LIJKT HET DOMEIN VOOR
JONGEREN, MAAR WORDT ALLEEN MAAR
BELANGRIJKER NAARMATE JE OUDER WORDT.**

Corine Koole | *Late liefde*
paperback | 13,5 x 21,5 cm | 224 pagina's | € 21,99 | omslag Bloemendaal & Dekkers
NUR 740 | ISBN 978 94 638 2308 1 | november 2023

CORINE KOOLE

LATE LIEFDE

*Hoe
onverwacht
opwindend
het leven
boven
de vijftig is*

CORINE KOOLE is schrijver, journalist en podcastmaker voor onder andere Volkskrant Magazine en De Morgen. Eerder publiceerde zij onder meer *Hij/zij en de liefde*, *Verstoord verlangen* en *De zeven wetten van de liefde*.

Wie heeft er ooit bedacht dat je rond je 55ste langzaam richting pensioen en stilstand schuift? Tijden veranderen. Gesteund door een langere levensverwachting en een grotere economische onafhankelijkheid dan vroeger zoeken vijfenvijftigplussers naar nieuwe vormen om het derde deel van hun leven in te richten, op het gebied van familie, de liefde en seks.

Het aantal echtscheidingen onder ouderen is bijvoorbeeld nog nooit zo groot geweest. Grote liefdes, intimiteit, worden opnieuw en soms nog heftiger beleefd dan in hun jeugd. Welke inzichten nemen ze daarbij mee uit hun levenservaring van daarvoor? Hebben vijftigers, zestigers en zeventigers 'wijzer' lief, of ligt ook bij hen de jaloezie als grote liefdesverwoester nog altijd op de loer?

In *Late liefde* laat Corine Koole zien dat liefde in het leven van ouderen een steeds openlijker rol speelt. En dat seks alleen maar mooier wordt wanneer je er de tijd voor neemt. Vijfenvijftigplussers vullen – soms voor het eerst – de liefde zelf in, en niet altijd op een manier die van hen verwacht wordt. En dat leidt tot verrassende keuzen.

**Hét boek voor iedereen
die weet dat leeftijd
maar een getal is.**

- Interviews
- Radio- en televisieoptredens
- Online campagne

© BOB BRONSHOFF

MAARTEN SUKEL

DE AI REVOLUTIE

MAARTEN SUKEL (1993)

heeft de afgelopen tien jaar aan veel vormen van kunstmatige intelligentie gewerkt voor zowel overheid als bedrijfsleven. Daarnaast schrijft hij momenteel zijn proefschrift over kunstmatige intelligentie aan de Universiteit van Amsterdam.

Een onthullend relaas van een insider over de technologie van de toekomst.

- Landelijke radio- en tv-optredens
- Besprekingen
- Online campagne

Met de komst van de schijnbaar alwetende, vriendelijk prattende app ChatGPT is het voor iedereen onontkoombaar: kunstmatige intelligentie heeft zich de afgelopen jaren in een recordtempo ontwikkeld en we bevinden ons op een historisch kantelpunt. Van kunst tot geneeskunde, van onderwijs tot oorlog: overal kruipt kunstmatige intelligentie het leven binnen. En techbedrijven beconcurreren elkaar hevig om zo snel mogelijk nog nieuwere vormen op de markt te brengen.

Wordt de mens ingehaald door zijn eigen creatie? Wat moeten we ervan denken als de ontwikkelaars zelf om een pauze gaan roepen? In een wereld waarin mensen en kunstmatige intelligentie samenleven, is één ding zeker: ze zal er heel anders uitzien dan de wereld van daarvoor. In het fascinerende *De AI-revolutie* beschrijft deskundige Maarten Sukel van binnenuit hoe de nieuwe technologie de samenleving verandert. AI doet de grenzen tussen werkelijkheid en fictie vervagen, kan stereotypes versterken en voor meer ongelijkheid zorgen. Maar AI kan ook bijdragen aan de oplossing voor grootschalige problemen als klimaatverandering, vergrijzing en voedseltekorten.

Kunstmatige intelligentie is kortom de grootste kans én de grootste uitdaging van deze eeuw. Een onmisbaar boek voor wie wil weten wat er nu werkelijk aan zit te komen.

**EEN ONMISBAAR BOEK
VOOR WIE NU ECHT WIL WETEN
HOE KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE ONS
LEVEN KAN GAAN VERANDEREN.**

Maarten Sukel | *De AI-revolutie*
paperback | 13,5 x 21,5 cm | 256 pagina's | € 23,99 | omslag Bas Smidt
NUR 740 | ISBN 978 94 638 2309 8 | november 2023

Praktisch, verstandig
en wijs advies om je
relaties te verbeteren
– inclusief die met jezelf –
van psychotherapeute
en bestsellerauteur

Philippa
Perry

**HET NIEUWE BOEK VAN DE BESTSELLERAUTEUR
VAN HET BOEK WAARVAN JE WILDE
DAT JE OUDERS HET HADDEN GELEZEN
(RUIM 100.000 EX. VERKOCHT).**

Philippa Perry | Het boek dat iedereen van wie je houdt* zou moeten lezen
oorspronkelijke titel *The Book You Want Everyone You Love To Read* | vertaling Maaïke Post en Arjen Mulder
paperback met flappen | 13,5 x 21,5 cm | 304 pagina's | € 22,99 | omslag Nico Richter
NUR 854 | ISBN 978 94 638 2310 4 | oktober 2023

Philippa Perry

Het boek dat iedereen van wie je houdt* zou moeten lezen

*en misschien een enkeling die je niet zo mag

Hoe ga je om met de belangrijkste relaties in je leven? Het leven draait om relaties en om de kwaliteit daarvan, of het nu met familie is, met een partner, met vrienden, collega's – of, uiteindelijk het belangrijkste, met jezelf. Als je verhoudingen goed en evenwichtig zijn, wordt het een stuk gemakkelijker om met de andere problemen om te gaan die onvermijdelijk op je weg komen. Maar goede verhoudingen gaan niet vanzelf.

Hoe vind je liefde? En hoe houd je die vast? Hoe kun je het beste een conflict hanteren? Hoe ga je om met verandering en verlies? Zijn anderen vervelend of zit het probleem in jezelf? In dit wijze, praktische en humorvolle boek laat psychotherapeute Philippa Perry zien hoe je de grote problemen van het leven het beste kunt aanpakken. Haar empathische advies, voorzien van een dosis gezond verstand, helpt je een tevredener, gelukkiger en wijzer mens te worden.

- Auteursbezoek najaar 2023 • Grote marketingcampagne
- Leesexemplaren • Veel aandacht in dagbladen en tijdschriften
- POS-materiaal

© JUSTINE STODDART

PHILIPPA PERRY (1957) is psychotherapeut en schrijver. Ze schreef eerder *Het boek waarvan je wilde dat je ouders het hadden gelezen*, dat uitgroeide tot een wereldwijde bestseller (in meer dan veertig landen verschenen) en waarvan inmiddels meer dan één miljoen exemplaren werden verkocht.

‘ONGELOOFLIJK WARM, WIJS, HOOPVOL EN BEMOEDIGEND.’

– ALAIN DE BOTTON

‘ALS JE NIET VAN ZELFHULPBOEKEN HOUDT, MAAK DAN VOOR DIT BOEK EEN UITZONDERING.’ – VOGUE

© SAM HARDING

ANDREW HARDING is een Britse auteur en correspondent voor onder andere de BBC en *The Guardian*. Hij begon zijn carrière in Rusland, waar hij meer dan tien jaar woonde en werkte. Hij deed verslag vanuit tal van brandhaarden over de hele wereld, meest recent vanuit Oekraïne.

Een krachtig verhaal over gewone Oekraïense burgers en hun oorlog.

- Interviews
- Recensies
- Online campagne

ANDREW HARDING

EEN KLEINE, KOPPIGE STAD

Maart 2022. Russische tanks denderen over de uitgestrekte, besneeuwde velden van Oekraïne. Ze zijn op weg naar Voznesensk, een stad met een kleine brug, dat het verloop van de oorlog zal gaan veranderen. De zwaarbewapende Russen verwachten een gemakkelijke strijd – misschien zelfs helemaal geen strijd, want Voznesensk is een rustig stadje, met veel gepensioneerden. Maar de inwoners denken daar anders over.

Svetlana, een grootmoeder met artrose, reageert furieus wanneer de Russische troepen haar huisje uitkiezen als hoofdkwartier. Valentin, een snel pratende advocaat, voegt zich bij de lokale ‘Dad’s Army’ en verdwijnt een loopgraaf in met zijn kalasjnikov. Intussen grijpt de 21-jarige Sergei een molotovcocktail, waarmee hij de Russische tanks opwacht terwijl ze optrekken naar de brug.

Het ziet er heel slecht voor ze uit. Maar er ontstaat een plan, en er is een kans dat dit niet alleen Voznesensk kan redden, maar ook de rest van Zuid-Oekraïne. Intussen woedt in de tanks een innerlijke strijd. De Russische officier die de invasie voorbereidt, Igor Rodenko, heeft een geheim. Hij is zelf een Oekraïner.

Een kleine, koppige stad is het inside verhaal van een keerpunt in de Oekraïense oorlog, een meesterlijk journalistiek werk dat leest als een reallife thriller, over gewone mensen die zich in buitengewone omstandigheden verweren met verzet, humor en vindingrijkheid.

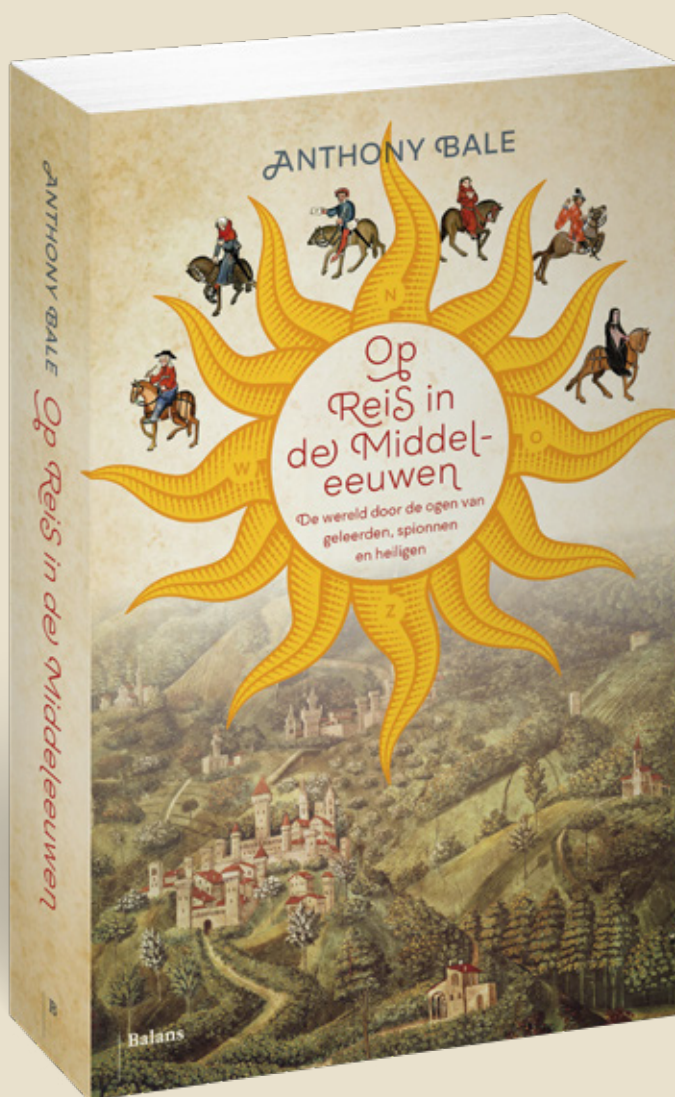

**‘DE MOED EN WAARDIGHEID VAN DE
STADSBEWONERS ZIJN INDRUKWEKKEND –
KWALITEITEN DIE HARDING ZELF OOK TOONT.’**

– ANDREJ KOERKOV, AUTEUR VAN DAGBOEK VAN EEN INVASIE

Andrew Harding | Een kleine, koppige stad | oorspronkelijke titel *A small, stubborn town*
vertaling Nicole Seegers | paperback | 12,5 x 20 cm | 192 pagina's | € 20,00 | omslag Mijke Wondergem
NUR 740 | ISBN 978 94 638 2311 1 | oktober 2023

EEN ONWEERSTAANBARE EN COMPLEET NIEUWE KIJK OP DE GESCHIEDENIS VAN DE MIDDELEEUWEN.

Anthony Bale | *Op reis in de Middeleeuwen* | oorspronkelijke titel *A Travel Guide to the Middle Ages*
vertaling Fred Hendriks | paperback | 15 x 23 cm | 352 pagina's met illustraties | €27,50
omslag Bloemendaal & Dekkers | NUR 680 | ISBN 978 94 638 2306 7 | november 2023

ANTHONY BALE

Op Reis in de Middeleeuwen

© TAMSIN COX

ANTHONY BALE (1975) is professor Middeleeuwse Geschiedenis aan de Universiteit van Londen. Hij publiceerde diverse wetenschappelijke artikelen en boeken over middeleeuwse literatuur en cultuur, met *Op reis in de Middeleeuwen* richt hij zich op een groter publiek.

Van de bruisende bazaars van Tabriz tot het mysterieuze eiland Caldihe, waarvan ze zeiden dat er schapen aan de bomen groeiden, brengt Anthony Bale het verleden in dit boek op een even onweerstaanbare als verrassende manier tot leven. Hij nodigt de lezer uit door een wereld te reizen die doorspekt is van buitengewone wonderen en lang vergeten oriëntatiepunten. We reizen mee met geleerden, spionnen en heiligen, van West-Europa tot het Verre Oosten, naar de Antipoden en de uiteinden van de wereld. *Op reis in de Middeleeuwen* is geen gewone reisgids, dit boek bevat alles: van godslasterlijke pelgrimsinsignes tot Venetiaanse laxeermiddelen, vliegende doodskisten, ontmoetingen met bandieten en afspraakjes met prinsessen.

Op basis van nooit eerder vertaalde middeleeuwse teksten uit West-Europa, maar ook uit gebieden zo ver en uitgestrekt als Turkije, IJsland, Armenië, Noord-Afrika en Rusland, schreef Anthony Bale een unieke, levende atlas van de Middeleeuwen, waarin het onderscheid tussen echte en ingebeelde plaatsen vervaagt. Het resultaat is een fantastische, van begin tot eind boeiende reis door de middeleeuwse wereld, gezien door de ogen van degenen die daardoorheen reisden.

Zo biedt *Op reis in de Middeleeuwen* een levendig en onvergetelijk inzicht in hoe de middeleeuwers hun wereld begrepen.

**Een verrassende tijdreis
voor liefhebbers van
reizen en geschiedenis.**

- Aandacht in dagbladen en tijdschriften
- Interviews en recensies
- POS-materiaal op aanvraag
- Online campagne

MARLEEN DE VRIES (1966) is literatuurhistoricus en onderzoeker. Ze schreef diverse boeken en talloze artikelen over de literatuur en cultuur van de achttiende en de vroege negentiende eeuw.

Een prachtig overzicht van een ondergewaardeerde periode in onze geschiedenis.

- Interviews
- Recensies
- POS-materiaal op aanvraag
- Radio- en televisieoptredens

Verlicht en vilein

MARLEEN DE VRIES

De achttiende eeuw was een eeuw van dromers, denkers en paradijsvogels. Zonder hen zouden wij nu niet leven in een democratie met vrijheid van meningsuiting en mensenrechten. Voor deze en andere verworvenheden werd gestreden tijdens de Verlichting, een uitzonderlijke periode die een moderner Nederland inluidde.

Revolutionaire mannen grepen naar de wapens om zich te bevrijden van de stadhouder en van corrupte regenten. Nederland balanceerde op de rand van een burgeroorlog en toen in 1795 de Nederlandse Revolutie uitbrak, vluchtte de stadhouder naar Engeland en koos het land definitief voor meer empathie, vrijheid, gelijkheid en democratie.

Wat deed de Pruisische koning Frederik de Grote in een trekschuit op de Vecht en waarom schaatste de flamboyante Italiaanse verleider Casanova op de Amstel? Waarom droegen mannen pruiken en publiceerde de Gelderse baron Joan Derck van der Capellen het radicale *Aan het volk van Nederland*?

Met grote kennis van zaken duikt Marleen de Vries in *Verlicht en vilein* in de levens van strijdlustige, veelal vergeten achttiende-eeuwers. Ze beschrijft uiterst toegankelijk hoe een nieuw medialandschap ontstond en hoe de kapitalistische moerasdelta een iets beschaafder land werd, met aandacht voor wat 'cultuur' zou gaan heten. Voor wie dacht dat deze periode saai was: welkom in de achttiende eeuw.

**EEN UNIEKE NIEUWE VISIE OP
DE RAZEND INTERESSANTE NEDERLANDSE
ACHTTIENDE EEUW.**

Marleen de Vries | *Verlicht en vilein*
gebonden met stofomslag | 13,5 x 21,5 cm | 320 pagina's met illustraties | € 29,99 | omslag Nico Richter
NUR 680 | ISBN 978 94 638 2312 8 | oktober 2023

**EEN KNAPPE RECONSTRUCTIE VAN
EEN HALVE EEUW ZORG IN NEDERLAND AAN DE HAND
VAN EEN INDRIKWEKKEND LEVENSVERRHAAL.**

Jonathan Maas | *Een broer als Manuel*
paperback | 13,5 x 21,5 cm | 304 pagina's | € 22,99 | omslag Bas Smidt
NUR 740 | ISBN 978 94 638 2313 5 | oktober 2023

Jonathan Maas

EEN BROER ALS MANUEL

Toen Manuel, de jongere broer van Jonathan Maas, in 1978 werd geboren, was meteen duidelijk dat er iets niet in orde was. Zijn schedel was te klein en zijn hersenen hadden zich niet goed kunnen ontwikkelen. Ondanks zijn zware verstandelijke beperking groeide hij op tot een eigenwijze, sociale en innemende wildebras, die ervan genoot als hij mocht meedoen met het gewone leven. Manuel hield van voetbal, feest en van een biertje drinken in de kroeg.

Maar voor zichzelf zorgen kon hij niet. Manuel had zorg nodig en toen hij opgroeide, werd dat meer dan zijn familie alleen aankon. Hij kwam terecht in een grote zorginstelling, en daarna in een begeleid-wonenproject. Zo werd hij ongewild afhankelijk van het Nederlandse zorgsysteem, met zijn telkens veranderende inzichten. Steeds weer moest Manuel zich aanpassen aan nieuwe regels, waarbij bezuinigingen, efficiencydenken en eindeloze personeelwisselingen steeds meer de boventoon gingen voeren. Het maakte hem onzeker en verdrietig. Uiteindelijk overleed hij, op zijn veertigste.

Hebben zijn familie en zijn begeleiders Manuel binnen ons zorgsysteem een goed leven kunnen bieden? Hoe ziet het Nederlandse zorgsysteem er eigenlijk uit? Hoe is het geworden tot wat het nu is? Aan de hand van gesprekken met vele betrokkenen, van verzorgers tot beleidsmakers, schreef Jonathan Maas een unieke reconstructie van een halve eeuw zorg in Nederland. Daarbij vraagt hij zich steeds meer af: was er iets mis met zijn broer? Of is er iets mis met onze samenleving?

© CHRIS VAN HOUTS

JONATHAN MAAS (1976)

werkt als journalist voor de VPRO. Eerder was hij mediaredacteur bij dagblad Trouw.

**Een persoonlijk verhaal
en kritische analyse
van het Nederlandse
zorgsysteem.**

- Landelijke media-aandacht
- Interviews
- Besprekingen

In memoriam

PAUL VAN VLIET

1935 – 2023

‘Oud zijn in gedrevenheid
Open ogen, armen wijd
Bij de les en bij de tijd
Tot in mijn laatste seizoen.’

‘De ruimte van je hart
Bepaalt de vrijheid
van je leven.’

ISBN 978 94 638 2159 9

ISBN 978 94 638 2103 2

In memoriam

WIM KAYZER

1946 – 2023

‘Het werken aan het laatste boek is een groot
genoegen op zichzelf. Je kunt alleen met
verbazing kijken naar de wereld die in de
lichtkring van je bureaulamp ontstaat. Kwam
dit uit mijn hoofd? Ik wist niet dat het erin zat.
Die verwondering blijft de gangmaker van het
feestje. Ook nu, na vijfenzeventig jaar.’

ISBN 978 90 501 8798 5

ISBN 978 94 600 3693 4

ISBN 978 94 638 2232 9

RECENTE SUCCESSEN

**MONUMENTALE
BIOGRAFIE, LEEST
ALS EEN GEHEIME
GESCHIEDENIS.**

ISBN 978 94 638 2269 5

**4de
DRUK**

**‘ER IS GEEN ENKEL
EXCUUS OM DIT BOEK
NIET TE LEZEN.’**

★★★★★ – TROUW

ISBN 978 94 638 2241 1

‘RAZEND INTERESSANT. BESLAAT VEEL MEER DAN ALLEEN DAT ENE LEVEN.’

★★★★★ – DE VOLKSKRANT

‘PRACHTIGE BIOGRAFIE, MET OOG VOOR DETAIL EN OOK HUMOR.’ – BIOGRAFIEPORTAAL

‘VAN HASSELT WEET DE SFEER VAN DE STAD GOED TE SCHETSEN, EN LAAT ZIEN HOE AMSTERDAM DANKZIJ PARTICULIEREN LANGZAAM WEER LEEFBAAR WERD.’ – TROUW

ISBN 978 94 638 2247 3

‘ENORM LEUK GESCHREVEN.’

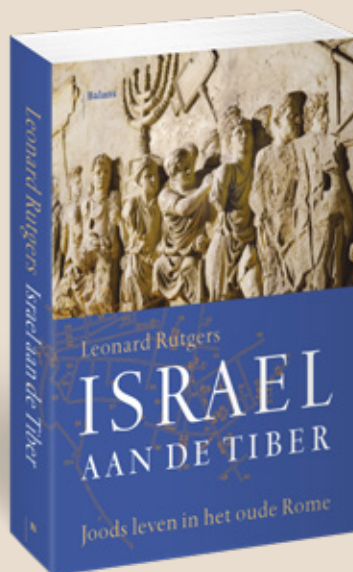
– NEDERLANDS DAGBLAD

‘GLASHEIDER.’ – TROUW

‘PRACHTIG, UITVOERIG EN ZORGVULDIG.’

– ROMA AETERNA

ISBN 978 94 638 2228 2

RECENTE SUCCESSEN

**‘EEN RAUW BOEK:
SOEPEL GESCHREVEN EN
ONTLUISTEREND EERLIJK.’**

– HET PAROOL

**‘DE WAARHEDEN KOMEN
ONGENADIG BINNEN DOOR
DE ONOPGESMUKTE TAAL,
ONDERKOELDE HUMOR EN
ZORGVULDIGE OPBOUW.’**

★★★★ – DE VOLKSKRANT

ISBN 978 94 638 2265 7

**‘WARMHARTIG,
WARMBLOEDIG, SYMPATHIEK
EN BOEIEND.’ – LEESKOST**

**‘EEN MOOIE INKIJK
IN HET LEVEN VAN DE MAN
ACHTER MR. FRANK VISSER. DE
MOEITE WAARD VOOR IEDERE
FAN.’ – BOEKENBIJLAGE**

ISBN 978 94 638 2270 1

VERSCIJNINGSOVERZICHT

AUGUSTUS

• Charlotte Boström	Waarom Zweedse vrouwen niet gratis werken
• Leonard Rutgers	De klassieke wereld in 52 ontdekkingen (midprice)
• Rien T. Segers	De lange mars van Xi
• Lenneke Vente	Lichter leven
• Marijke Verduijn	De verliezers

SEPTEMBER

• Nico ter Linden en Rosita Steenbeek	De mooiste bijbelverhalen
• Willy Lindwer en Guus Luijters	Verdwenen stad
• Flip Maarschalkerweerd	De achterblijvers
• Gert-Jan Segers	Macht en onmacht
• Jan Tromp en Coen van de Ven	Wantrouwen in de wandelgangen
• Paul Witteman en Floris Kortie	Een huis vol muziek

OKTOBER

• Andrew Harding	Een kleine, koppige stad
• Marc Hijink	Focus
• Jonathan Maas	Een broer als Manuel
• Philippa Perry	Het boek dat iedereen van wie je houdt* zou moeten lezen
• Marleen de Vries	Verlicht en vilein

NOVEMBER

• Anthony Bale	Op reis in de Middeleeuwen
• Corine Koole	Late liefde
• Maarten Sukel	De AI-revolutie

JANUARI

• Vasili Grossman	Stalingrad
• Vasili Grossman	Leven en lot (midprice)
• Hannah Ritchie	Niet het einde van de wereld

UITGEVERIJ BALANS

Keizersgracht 117
1015 CJ Amsterdam
T algemeen +31 (0)20 261 19 38
T publiciteit +31 (0)20 261 89 30
E info@uitgeverijbalans.nl
www.uitgeverijbalans.nl

VERTEGENWOORDIGING

Michiel Boek
Oude Enghweg 2
1217 JC Hilversum
T +31 (0)6 36 591 427
E m.boek@uitgeverijbalans.nl

PUBLICITEIT

Els Ketting
T +31 (0)20 261 19 38
M +31 (0)6 31 327 078
E e.ketting@uitgeverijbalans.nl

VERTEGENWOORDIGING BELGIË

Pelckmans Uitgevers
Brasschaatsteenweg 308
B-2920 Kalmthout
T +32 (0)3 660 27 20

Linda Vandermeulen
E linda.vandermeulen@pelckmans.be
M +32 (0)478 22 67 90

Wannes Verelst
E wannes.verelst@pelckmans.be
M +32 (0)479 96 87 04

PR & MARKETING BELGIË

Toon Van Mierlo
E toon.van.mierlo@pelckmans.be
M +32 (0)473 21 46 72

Prijzen inclusief btw
Prijswijzigingen en verschijningsdata voorbehouden
Zie voor onze privacyverklaring:
www.uitgeverijbalans.nl/privacyverklaring

VORMGEVING

Bas Smidt

